

Elisabet Lunde
Chef nämndkontor kultur och fritid
08-124 57 337
elisabet.lunde@ekero.se

Kultur och fritidsnämnden

Detaljplan för Träkvista Torg, Träkvista 27:1

Dnr KFN11/15

Förslag till beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden beslutar att anta yttrande daterat 2017-09-12 avseende detaljplan för Träkvista torg, (Träkvista 27:1 m fl).
2. Kultur- och fritidsnämnden ger ordförande i uppdrag att underteckna yttrandet. Undertecknat yttrande överlämnas till Stadsarkitektkontoret.

Sammanfattning av ärendet

Stadsarkitektkontoret har för yttrande översänt förslag till detaljplan för Träkvista Torg med omgivning. Kultur- och fritidsnämnden beslutade den 14 juni delegera ärendet till arbetsutskottet för beslut. Därefter har nämnden fått förlängd svarstid till den 20 september då nämnden har sitt sammanträde.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2017-08-28, rev. 2017-09-12, Nämndkontor kultur och fritid,
Detaljplan för Träkvista Torg, Träkvista 27:1
Yttrande, 2017-08-28 Detaljplan för Träkvista Torg, Träkvista 27:1.
Samrådshandlingar, Träkvista Torg, Träkvista 27:1

Ärendet

Stadsarkitektkontoret har för yttrande översänt detaljplan för Träkvista Torg, Träkvista 27:1.

Förslaget

Syftet med detaljplanen är att utveckla Träkvista torg med omgivning till ett lokalt centrum och mötesplats med livsmedelshandel, bostäder samt utökade lokaler för mindre butiker intill en attraktiv, tillgänglig och trygg torgmiljö. I detaljplanen möjliggörs även för byggande av äldreboende. I förslaget ingår en upprustning av

områdets vägar till stadsgator och att forma ett bättre samspel mellan den lokala trafiken (svängande, gående och cyklisterna) och genomfartstrafiken.

För att bidra till en småstadskaraktär bevaras och utvecklas befintlig grönska samt kompletteras med ny grönska i form av gatuträd samt allé- och stadsrumsavskiljande planteringar vid rörelsestråken.

Ett nytt läge skapas i korsningen mellan Jungfrusundsvägen och Ekerövägen. Det nya läget innebär bättre exponeringsmöjligheter för befintliga och nya verksamheter samt bättre solljusförhållanden. Stor vikt läggs vid materialval, lekytor, grönska, cykelparkering och vistelsemöjligheter vid utformningen av torget.

Tre- till fyra vånings flerbostadshus och verksamhetslokaler ramar in föreslagen torgyta. Den största ytan är ett nytt äldreboende med utrymme för matbutik och eventuella kringbutiker. Detaljplaneförslaget innehåller 142 nya lägenheter samt 54 platser i äldreboendet.

Historik och karaktärsdrag

Första gången Träkvista nämns är 1340 då en del av Träkvista by ägs av adeln. På 1500-talet finns fyra gårdar i Träkvista by. Västergården, Mellangården, Östergården och Nedergården.

Med tanke på placeringen av gårdsstrukturer i gamla Träkvista by var Träkvistas roll som centralort naturlig. Träkvista Torg har haft en roll som knutpunkt och centralort för butiker, konditori, Folkets Hus, bollplan, dansbana och taxistation. I och med SL garaget och kommunhusets placering vid Tappström på 1950-talet samt framförallt Ekerö Centrums tillkomst på 1980-talet har Träkvista Torgs funktion och betydelse gradvis förändrats. Idag är ortsnamnen den enda kvarlevan från gamla byar, gårdar och torp. Gräsåker och Hummelvreten avstyckades från byn Träkvista på 1800-talet.

Gestaltning

Med planhandlingarna följer ett framtaget gestaltungsprogram. Utgångspunkten för detta är visionen om Träkvista Torg som en av Ekerös viktiga noder med ett levande lokalt centrum med handel och bostäder och med en småstadskaraktär.

För att få ett aktivt och attraktivt torg föreslås äppelträd som tar upp Ekerös långa tradition som äppelproducent och ger torget identitet. Torget ska ge både möjlighet till rörelse och vila, och under träden kan man finna skugga varma soliga sommardagar. I torgets västra del förordas ett café i en uppglasad paviljong som ramar in och definierar torget samt ett vattenspel.

I programmet föreslås att den nya bostadsbebyggelsen knyter an till den befintliga bebyggelsens variation och karaktär genom gavlar vända mot gaturummet. Bostadsbebyggelsen ska gestaltas som mindre volymer med tillhörande sadeltak alla

entréer ska vara tydliga och knyta an till gaturummet för att få en småskalig och varierad stadsmiljö.

Som kontrast till småskaligheten ska det större huset vid Torget, "Torghuset" bli en större bostadsvolym om 4 våningar,

Synpunkter och överväganden

Förslag till detaljplan för Träkvista Torg har förutsättningar att bli en attraktiv central plats där många passerar och kan stanna upp och bli inspirerande av en estetisk och trivsamt miljö och en samlingsplats för kommundelen. Därför är det bra att ett gestaltungsprogram tagits fram. Dock är detta enbart med utgångspunkt från arkitektoniska faktorer. Konstnärliga och estetiska utgångspunkter samt spår från kulturmiljön saknas. Detta skulle kunna förstärka torgkänslan och ge Träkvista Torg en egen identitet. Därför är det angeläget att den konstnärliga utformningen av denna centrala plats kommer in i planeringen redan nu.

Träkvista bys roll som centralort och naturlig mittpunkt för Ekerö, med samhällsservice och kommers under större delen av 1900-talet, är en intressant del av kommunens historia som bör uppmärksammas vid en utveckling. Med hänsyn till närheten till tidigare sandtag i Sandudden bör man också knyta an till detta vid val av material för gestaltning och utformning av området.

Beslutet expedieras till
Stadsarkitektkontoret

Elisabet Lunde